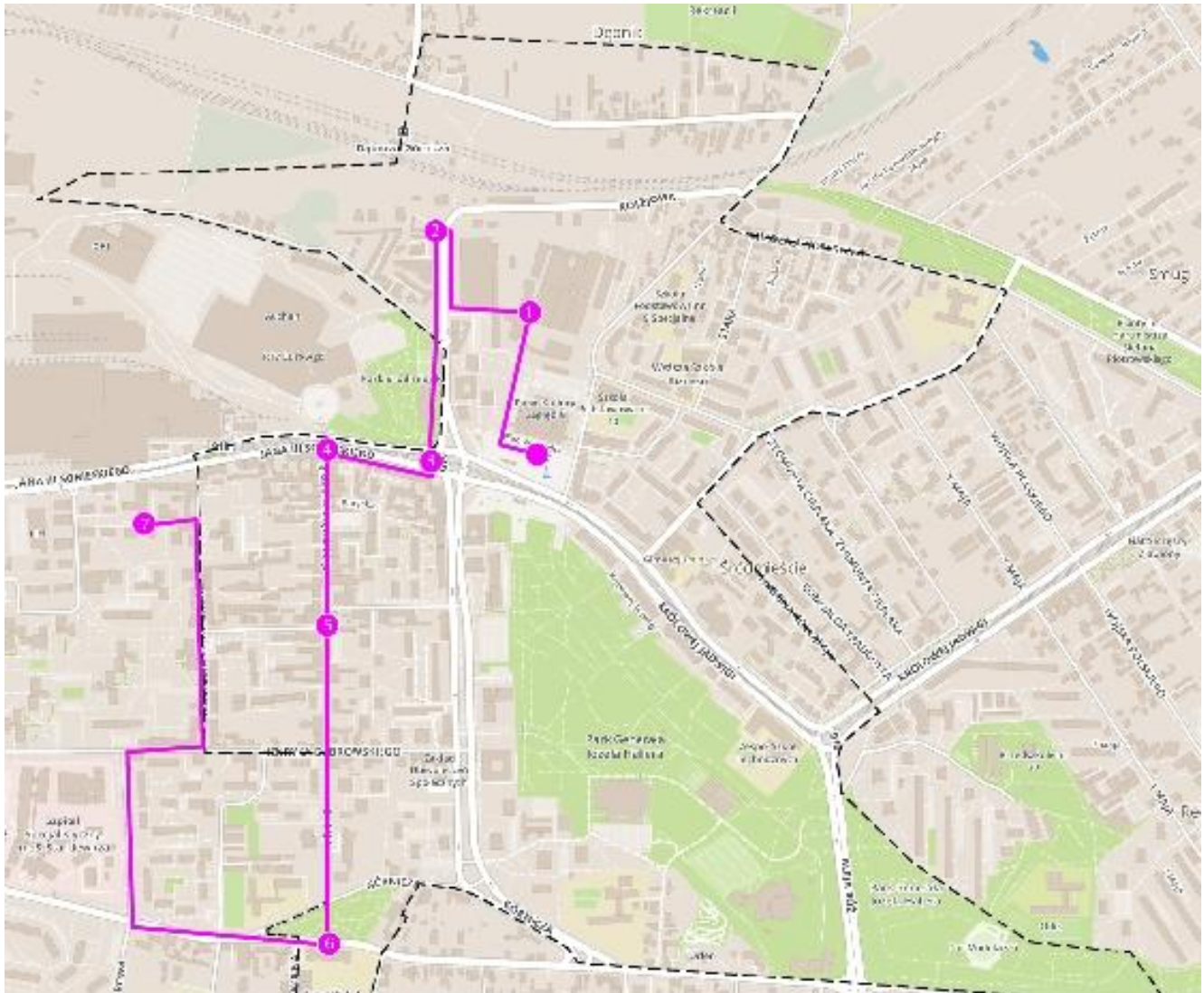

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

RAPORT ZE SPACERU BADAWCZEGO NR 1

Data, godzina rozpoczęcia spaceru	15.05.2017 Czas trwania spaceru: 12:00-14:30 Czas trwania warsztatu (cz. stacjonarna): ok. 14:30-16:00
Trasa	Pałac Kultury Zagłębia- teren Fabryki Pełnej Życia- dworzec PKP Dąbrowa Górnica ul. Kościuszki 1- ul. 3 Maja- Muzeum Miejskie „Sztęgarka” - ul. Legionów Polskich 69- ul. Andrzeja Struga- ul. Dąbrowskiego- ul Sienkiewicza- Centrum Aktywności Obywatelskiej
Prowadzący spacer	Alicja Kowalska, Michalina Lulek- Majka (Stowarzyszenie Civitas)
Uczestnicy (ilość osób, wiek, płeć)	W spacerze wzięło udział 6 osób. Byli to seniorzy po 60 roku życia, 2 mężczyzn i 4 kobiety.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

MAPA SPACERU BADAWCZEGO nr 1 Z DNIA 15.05.2017 r.

LEGENDA:
TRASA SPACERU
MIĘJSCA OPISANE W RAPORCIE

Punkt startowy: kawiarnia w Pałacu Kultury Zagłębia. Prowadzący zapoznali uczestników z projektem Program Rewitalizacji: Dąbrowa Górnicza 2022, w szczególności dot. POR Centrum, opowiedzieli o metodzie spacerów badawczych oraz przedstawili trasę spaceru.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

Uczestnicy poproszeni o wskazanie **zwyczajowych miejsc spotkań w centrum Dąbrowy Górniczej** wymienili:

- Centrum Handlowe Pogoria- wymienione przez wszystkich na pierwszym miejscu, uczestnicy najczęściej korzystają z kawiarni i kina na terenie galerii handlowej;
- Pałac Kultury Zagłębia - najczęstsze funkcje z jakich korzystają uczestnicy, to zajęcia oferowane przez Uniwersytet Trzeciego Wieku, wystawy, koncerty, spektakle. Jest to dla uczestników ważne miejsce spotkań z kulturą, a funkcjonująca tam kawiarnia jest dogodnym miejscem spotkań;
- Miejska Biblioteka Publiczna przy Al. Kościuszki, traktowana nie tylko jako miejsce wypożyczenia książek, ale jako placówka oferująca ciekawy program kulturalny i edukacyjny: warsztaty, spotkania ze znanymi i ciekawymi postaciami. Dotkliwy jest dla uczestników brak kawiarni w tym obiekcie. Mówili, że kiedy istniała kawiarnia „Marzenie”, lubili się tam spotykać;
- Park Hallera jako miejsce spotkań, ale także samotnych spacerów;
- Café Kamienica nowo powstałe miejsce na ulicy 3 Maja, znane i odwiedzane przez uczestników, którzy twierdzą, że tego typu miejsc brakuje w mieście.

Uczestnicy zapytani o **ich stosunek do Śródmieścia**, odpowiedzieli:

- komunikacyjnie Centrum jest przyjazne: łatwy dostęp do komunikacji miejskiej, łatwość parkowania w porównaniu do centrum innych miast;
- dzięki Pałacowi Kultury Zagłębia łatwy dostęp do wydarzeń kulturalnych, często też mieszkańcy korzystają z kina Kadr i kina w Centrum Handlowym Pogoria;
- Śródmieście jest postrzegane jako otwarte, zadbane, odnowione, szczególnie ładnie oświetlany wieczorami Pałac Kultury. Jeden z uczestników stwierdził: *lubię tutaj wieczorem przyjeżdżać ze znajomymi z innych miast;*
- jako minusy przestrzeni uczestnicy wskazują brak gastronomii, ogródków kawiarnianych przed Pałacem Kultury, wyludnione miasto po 22:00. To cytowane wypowiedzi uczestników na ten temat: *nie widać, że to jest centrum; nie ma gdzie usiąść nawet jak się czeka na autobus; centrum jest, a jakby go nie było;*

W prawych kolumnach zaznaczono "x", jeśli miejsce / element przestrzeni jest:

P - kojarzone jako "pozytywne"

N - kojarzone jako "negatywne"

Z - zaznaczone jako wymagające zmiany

Przebieg trasy	P	N	Z
<p>Miejsce 1: Fabryka Pełna Życia</p> <p>W trakcie spaceru pojawiły się pomysły na rewitalizację przestrzeni Fabryki Pełnej Życia. Jednym z pierwszych koncepcji uczestników spaceru było utworzenie parku linowego oraz strefy hamaków niedaleko ogrodu. Kolejnym pomysłem badanych na ożywienie przestrzeni Fabryki, była organizacja jarmarków ekologicznych i świątecznych. Pojawiła się także koncepcja utworzenie na tym terenie hal targowych. Badani sugerowali także stworzenie w ogrodach alei „terapii kwiatowej”, kina plenerowego oraz ogrodów wertykalnych poprzez obsadzenie murów pnączami.</p> <p>Uwagi i postulaty zgłoszone przez uczestników w tym miejscu, można streścić w następujący sposób:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na terenie ogrodu społecznościowego brakuje małej architektury dla dzieci oraz dobrze zaprojektowanego placu zabaw; • zastrzeżenia budził u badanych brak informacji o godzinach otwarcia kontenera Fittznera. Jednocześnie podkreślano, że jest to przyjemna przestrzeń, zachęcająca do wypoczynku; • w ogrodzie, według uczestników spaceru, brakuje konewek do podlewania ogrodu, zbiorników na deszczówkę oraz narzędzi ogrodniczych dla dzieci, żeby mogły samodzielnie wcielać się w role ogrodników; • uczestnicy postulowali przysłonięcie budynków na terenie Fabryki Pełnej Życia banerami, zrobienia graffiti, instalacji artystycznych, co ich zdaniem podniosłoby estetykę przestrzeni; • mieszane odczucia wśród badanych budziła wystawa zdjęć, przedstawiających przykłady rewitalizowanych przestrzeni. Uczestnikom podobała się treść wystawy natomiast, zastrzeżenia dotyczyły formy. Badani podkreślali słabe oznaczenie wystawy. Jak ujęła to jedna z uczestniczek : <i>nie wiadomo, że tam jest</i>. Pozostali stwierdzili, że same plansze powinny być większe i widoczne z daleka. 	X	X	X

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

WYSTAWA NA TERENIE FABRYKI PEŁNEJ ŻYCIA

Miejsce 2: Dworzec PKP Dabrowa Górnicza Centrum ul: T. Kościuszki 1

Z trenu Fabryki Pełnej Życia uczestnicy udali się w kierunku Dworca PKP. W trakcie analizy tej części spaceru badani głównie zwracali uwagę na brak oznaczeń informujących, w którym kierunku jest centrum miasta oraz jak dojść do ważnych instytucji w mieście. Uczestnicy podkreśli konieczność umieszczenia niedaleko dworca planu centrum miasta.

Pozostałe uwagi badanych można zreasumować w następujących punktach:

- jako element pozytywny krajobrazu uczestnicy wskazali aleję prowadzącą od Fabryki Pełnej Życia na dworzec PKP. Jeden z uczestników określił ją w następujący sposób: *aleja dzięki temu, że jest tak zielona i zacieniona jest bardzo przyjemnym miejscem na spacer*. Uczestnicy sugerowali, że dobrze byłoby zachować kształt tego miejsca, jednocześnie podkreślili, że wymagałoby ono niewielkiego remontu: ustawienia ławek, naprawienia nawierzchni chodnika, dodania koszy na śmieci;
- uczestnicy uznali, że dobrym pomysłem było zastąpienie budynków dworca banerami na czas remontu. Sugerowali, że podobnie można zrobić z budynkami na terenie Fabryki Pełnej Życia;
- zasadniczą barierą zidentyfikowaną przez uczestników spaceru jest brak toalet na dworcu;
- kolejną barierą przecinającą, według badanych, ciągłość komunikacji pieszej są samochody stojące na chodniku. Dodatkowo chodniki w okolicach dworca są w złym stanie, nie są połączone ze sobą, co

X

X

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020
utrudnia komunikację pieszą.

<p>Miejsce 3: Przejście podziemne w centrum miasta</p> <p>Z dworca PKP uczestnicy udali się w stronę przejścia podziemnego. Widok przed wejściem do przejścia na drugą stronę ulicy na budynek PSS Spółem był dla uczestników tematem dłuższej dyskusji. Wszyscy badani zgodnie twierdzili, że należy przeprowadzić renowację budynku, przede wszystkim zmienić i ujednolicić kolor elewacji. Podobnie badani wypowiadali się o budynku tzw. Superjednostki.</p> <p>Poniżej zostały spisane pozostałe uwagi badanych dotyczące tego odcinka spaceru:</p> <ul style="list-style-type: none"> uczestnicy zauważyli, że osoby niepełnosprawne np. z chodzikiem nie mogą samodzielnie korzystać z przejścia. Jako podstawową barierę zidentyfikowano brak instrukcji obsługi windy. Podkreślano również, że obsługa windy wymaga pomocy osoby z zewnątrz oraz zajmuje bardzo dużo czasu; jednogłośnie negatywnym elementem przejścia, w odbiorze badanych, jest tablica ogłoszeniowa, zamontowana na ścianie, przy wyjściu na przystanek tramwajowy w kierunku Huty Katowice. Badani podkreślili, że jest ona nieestetyczna i wygląda fatalnie, ponieważ zaklejona jest w całości strzępkami starych, zakurzonych ogłoszeń; zdaniem uczestników spaceru w całym przejściu powinno być mocniejsze oświetlenie, co podniosłoby poziom bezpieczeństwa i komfortu mieszkańców wieczorami; kolejną przeszkodą zauważoną przez uczestników spaceru był brak oznaczeń dla przyjezdnych, które wskazywałyby wyjścia do ważnych instytucji i miejsc w mieście, np. do Pałacu Kultury Zagłębia, Miejskiej Biblioteki Publicznej, itd. Padł postulat umieszczenia w przejściu planu miasta. Dobrze natomiast, zdaniem uczestników, oznaczone są przystanki tramwajowe i inne kierunki komunikacji publicznej; uczestnicy zwrócili uwagę na zbyt krótkie zadaszenie przy wejściu do przejścia, które ich zdaniem nie chroni od deszczu; jako pozytywne aspekty przestrzeni przejścia badani określili wystawę zdjęć. Ekspozycja została wysoko oceniona została i określona jako ciekawa i atrakcyjna. 		X	X

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

				
<p>WINDA W PRZEJŚCIU PODZIEMNYM W CENTRUM</p>				
<p>Miejsce 4: Ulica 3 Maja (odcinek do skrzyżowania z ul. Okrzei)</p> <p>Po wyjściu z przejścia podziemnego grupa udała się w kierunku ulicy 3 Maja. Uczestnicy podkreślali, że miejsce to powinno mieć charakter deptaka bez ruchu samochodowego, dostrzegali też potrzebę ciekawszych rozwiązań tzw. małej architektury, proponowali np. ustawienie tam ławek z zadaszeniami, pergoli i drzew w donicach.</p> <p>Inne uwagi i spostrzeżenia dotyczące tego miejsca podawane przez uczestników:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdaniem badanych samochody stojące na chodniku utrudniają komunikację pieszą: zastawiają zjazdy dla wózków, odgradzają wejście na plac z fontanną. Padł postulat zdecydowanego ograniczenia możliwości parkowania samochodów na tym odcinku ulicy, np.: tylko przez czas wystarczający na dostawę towarów do sklepów i punktów usługowych. Jako niepotrzebne w przestrzeni ulicy określono metalowe słupki, których rola miała polegać na odgradzeniu pieszych od ruchu samochodowego, a obecnie są pogięte i nie spełniają swojej roli, pomiędzy nimi parkują samochody; • kolejną nazwaną przez uczestników barierą w przemieszczaniu się 		<p>X</p>	<p>X</p>	

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

<p>pieszych są ławki bez możliwości cienia. Zjawisko to uniemożliwia odpoczynek w trakcie spaceru i jest szczególnie uciążliwe dla osób starszych, które podczas przemieszczania się potrzebują możliwości odpoczynku w nieco bardziej komfortowych warunkach;</p> <ul style="list-style-type: none"> uczestnicy zwracali uwagę na chaos w komunikacji wizualnej w przestrzeni całej ulicy, sugerowali ujednoczenie reklam stojących na chodniku i szyldów sklepów w ten sposób, by stanowiły one spójną koncepcję wizualną; na całym odcinku spaceru uczestnicy podkreślali brak oznaczeń, któreby dojrzały do Muzeum Miejskiego „Sztęgarka”, Miejskiej Biblioteki Publicznej, siedziby Narodowego Funduszu Zdrowia, Pałacu Kultury Zagłębia. Postulowano zainstalowanie na tym odcinku planu miasta; pozytywnie uczestnicy odbierają pawilony handlowe na ul 3 Maja, które zastąpiły obecne tam wcześniej targowisko. Uczestnikom szczególnie podobały się ujednoczone budki targowe, estetyczne latarnie i kwietniki. 			
<p>Miejsce 5: Ulica 3 Maja (od skrzyżowania z ul. Okrzei do Muzeum)</p> <p>Ten odcinek ulicy jest rzadziej odwiedzany przez uczestników spaceru, jak sami mówili o tej przestrzeni: <i>nie ma po co tu chodzić, nic tu nie ma</i>. Inne uwagi uczestników odnoszące się do tego odcinka spaceru badawczego:</p> <ul style="list-style-type: none"> jako przestrzeń o bardzo niskiej estetyce określony został przez badanych: „okropny” pawilon na początku ul. Okrzei obok cukierni Ciepłak. Dodatkowo uczestnicy postulowali usunięcie śmietnika widocznego dla przechodzących na zapleczu pawilonu, które jest obecnie dzikim składowiskiem butek po alkoholu; przykładem „dobrej” renowacji jest stary budynek zlokalizowany przy ul 3 Maja 32 , w której znajduje się Café Kamienica; kolejnym pozytywnie ocenionym przez badanych elementem przestrzeni jest droga do Muzeum Miejskiego „Sztęgarka”, która jest zielona i cicha, bardzo dekoracyjna, z kwitnącymi drzewami. Jednocześnie badani podkreślali, że jest to droga bardzo rzadko przez nich uczęszczana. 	X	X	X

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

UL. 3 MAJA - DOJŚCIE DO MUZEUM MIEJSKIEGO SZTYGARKA

Miejsce 6: Muzeum Miejskie „SztYGarka”

Następnie grupa udała się do Muzeum Miejskiego.

W opinii uczestników bardzo efektowne i zadbane jest samo dojście do Muzeum. Duże wrażenie na badanych zrobił Skwer Staszica, określony przez grupę jako miejsce idealne do wypoczynku, spaceru z wnuczkami czy po prostu posiedzenia na ławce.

Pozostałe uwagi i postulaty uczestników na tym etapie spaceru:

- złe wrażenie robiły płotki dyscyplinujące pieszych przy przejściu. Uczestnicy spaceru określili je jako brzydkie, odrapane, ograniczające przestrzeń na chodniku;
- według uczestników myląca jest nazwa na budynku Muzeum: „Punkt

X X X

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

<p>Informacji Turystycznej”- brak bowiem w tym miejscu jakichkolwiek informacji o mieście, folderów, planów miasta, itp. Uczestnicy postulowali, żeby punkt informacji znajdował się w innym miejscu, np. w okolicach dworca PKP Centrum lub gdzieś w okolicach głównych przystanków autobusowych.</p>			
<p>Miejsce 7: droga przez ul. Legionów Polskich, ul. Dąbrowskiego i ul. Henryka Sienkiewicza do Centrum Aktywności Obywatelskiej</p> <p>Z Muzeum grupa udała się w kierunku Centrum Aktywności Obywatelskiej na warsztaty projektowe. W trakcie przemierzania tego odcinka badani zgłosili następujące uwagi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na ul. Legionów Polskich (okolice V LO) są, bardzo blisko siebie, zlokalizowane dwa przejścia dla pieszych, dodatkowo w tym miejscu jest sygnalizacja świetlna dla samochodów na jednym przejściu, a dla pieszych nie ma jej wcale, sytuacja powoduje więc chaos komunikacyjny • brakuje przejścia dla pieszych z ulicy Dąbrowskiego na ulicę Sienkiewicza 		X	X

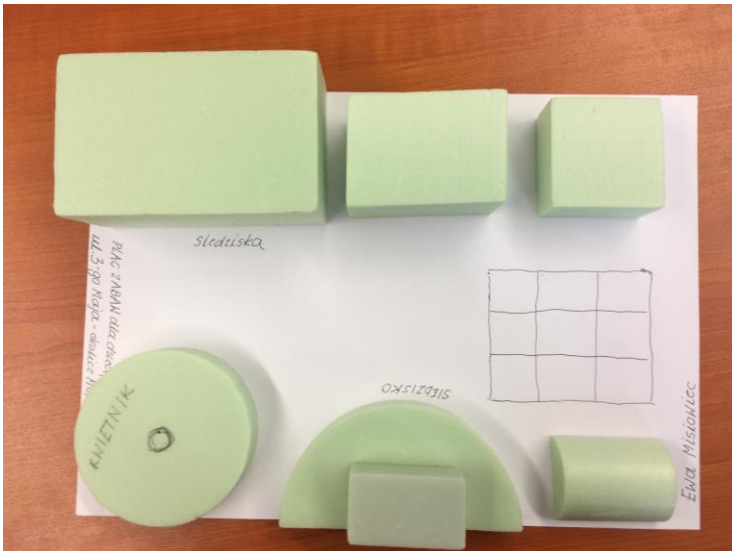
PODSUMOWANIE WARSZTATU PROJEKTOWEGO

W warsztacie brali udział wszyscy uczestnicy spaceru, 6 mieszkańców: 2 mężczyzn i 4 kobiety. Po części podsumowującej Spacer Badawczy uczestnicy, zainspirowani przygotowanymi zdjęciami przedstawiającymi przykłady różnych rewitalizowanych miejsc i obiektów, ciekawych przykładów tzw. małej architektury, dzielili się swoimi pomysłami, opracowywali swoje koncepcje związane z przestrzenią Centrum. W ciągu godziny projektowania powstało sześć konkretnych projektów (pomysłów) na rozwiązania z obszaru małej architektury dedykowanej ulicy 3-go Maja, która stała się główną osią spaceru.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

Projekty rozwiązań stworzone przez uczestników

1. MAŁY RYNEK

Rozwiązanie proponowane dla małego placu z fontanną przy ul. 3 Maja uwzględnia siedziska wielopoziomowe, jak powiedziała autorka: *żeby można było się integrować, nie trzeba wtedy siedzieć samemu*. Siedziska wykonane byłyby z dobrej jakości drewna. Ważnym elementem projektu była też duża plansza do gry w warcaby i szachy z wielkimi pionkami, zlokalizowana na tym placu, w okolicach fontanny przy siedziskach.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

2. MAŁY OGRÓD

Rozwiązanie proponowane dla małego placu z fontanną przy ulicy 3 Maja. Rozwiązanie zakłada podzielenie przestrzeni, na mniejsze zakątki, odgródzone dużymi kwietnikami z kamienia. Pośrodku placu stanąłby wielkich rozmiarów, kamienny wspólny stół z siedziskami dookoła niego.

3. ŁAWKI NIETRADYCYJNE

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

Ten projekt zakłada rozmieszczenie w przestrzeni ulicy ławek, które zachęcają do odpoczynku, są wieloosobowe i w różnych kształtach. Ważnym elementem projektu jest zadaszenie ławek. Ławki wykonane są z różnych materiałów i w różnych kolorach, jak powiedziała autorka: *żeby było kolorowo i ciekawie.*

4. ŁAWKI ZBLIŻAJĄCE LUDZI

Ławki o podobnej formie już istnieją w różnych miejscach w Polsce. W tym wypadku autor podkreślał, że byłyby zbudowane z lekkich nowoczesnych materiałów. Mogły by się znajdować w różnych miejscach w mieście, np. przy ul 3 Maja, na terenie Fabryki Pełnej Życia i byłyby atrakcją dla mieszkańców i przyjezdnych

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

5. MIEJSKIE ZASŁONY

Projekt zakłada zagospodarowanie placu przy ul. 3 Maja poprzez osłonięcie go pionowymi „ścianami kwiatów”. Dodatkowym elementem jest ustawienie stolików rodzinnych zachęcających np. do grania w gry planszowe, szachy, itp.

6. FONTANNA KWIATOWA

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

Projekt obejmuje zagospodarowanie placu przy ul. 3 Maja z centralnym usytuowaniem „fontanny kwiatowej” zrobionej z tarasowo ułożonych elementów, na których posadzone zostaną różnokolorowe pięknie pachnące rośliny. Wokół „fontanny” są ustawione jedno- i dwuosobowe siedziska do „terapii zapachem”

EWALUACJA - REKOMENDACJE DOTYCZĄCE KOLEJNYCH SPACERÓW BADAWCZYCH:

- dobrą praktyką może być zaczynanie spaceru od spotkania w kawiarni Pałacu Kultury Zagłębia, gdzie w nieformalnej atmosferze, przy kawie i herbacie uczestnicy mogą oswoić się z założeniami spaceru i ze sobą nawzajem, co zdecydowanie pozytywnie wpływa na atmosferę spaceru;
- ze względu na długość zaplanowanych tras trzeba przewidzieć na całość może potrwać nie 3 godziny, lecz 3,5 -4 godziny i uprzedzić o tym kolejnych uczestników.